1 Obstoj postopka za izdajo plačilnega naloga

V Republiki Sloveniji poznamo dva postopka za izdajo plačilnega naloga:
- postopek za izdajo plačilnega naloga, ki je urejen v Zakonu o pravdnem postopku (ZPP) v členih od 431. do 441. in

- postopek izvršbe na podlagi verodostojne listine (račun, menica in ček s protestom in povratnim računom, kadar je to potrebno za nastanek terjatve, javna listina, izpisek iz poslovnih knjig, overjen s strani odgovorne osebe, po zakonu overjena zasebna, pisni obračun prejemkov iz delovnega razmerja) pred Okrajnim sodiščem v Ljubljani, kjer sodišče na podlagi upnikovega predloga v avtomatiziranem postopku v 3-4 dneh izda sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, s katerim:

a) dolžniku naloži plačilo denarnega zneska, ki ga zahteva upnik (plačilni nalog ali kondemnatorni del sklepa o izvršbi),
b) dovoli izvršbo na dolžnikovo premoženje, ki ga je v predlogu navedel upnik, in sicer pod pogojem, da dolžnik v roku 8 dni ne vloži ugovora zoper sklep (dovolitev izvršbe) in
c) dolžniku naloži plačilo stroškov postopka (glej 23., 40.c in 41. člen Zakona o izvršbi in zavarovanju - ZIZ).

1.1 Področje uporabe postopka

Postopek za izdajo plačilnega naloga je poseben, skrajšani postopek za uveljavitev zapadle denarne terjatve, pri čemer je terjatev dokazana z listino, za katero zakon določa, da ima večjo dokazno moč (verodostojna listina). Plačilni nalog se izda tako v domačih kot tudi v čezmejnih zadevah.

1.1.1 Kateri zahtevki so upravičeni (npr. samo denarni zahtevki, samo pogodbeni zahtevki itd.)?

Zahtevek, ki je podlaga plačilnemu nalogu, vsebuje lahko le dajatev denarnega zneska (denarni zahtevek). Predmet terjatve so lahko zgolj terjatve, ki so pogodbene ali nepogodbene obveznosti in ki so nominalno določene. Izjema je odpoved poslovnih prostorov in s tem povezan izpraznitveni nalog, za kar se smiselno uporabljajo pravila posebnega postopka za izdajo plačilnega naloga. Navedena izjema je določena v 29. členu Zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih, ki določa, da na podlagi odpovedi najemodajalca in zahteve za izpraznitev poslovne stavbe oziroma poslovnega prostora izda sodišče nalog o izpraznitvi poslovne stavbe oziroma poslovnega prostora, če izhaja iz odpovedi ali zahteve in iz najemne pogodbe oziroma dokazil po prejšnjem členu, da ima najemodajalec pravico odpovedati ali zahtevati izpraznitev poslovne stavbe oziroma poslovnega prostora.
Predmet postopkov za izdajo plačilnih nalogov so le pogodbeni zahtevki, ki temeljijo na verodostojni listini.

1.1.2 Ali obstaja zgornja meja vrednosti zahtevka?

Zgornja meja vrednosti zahtevka ne obstaja

1.1.3 Ali je uporaba tega postopka prostovoljna ali obvezna?

Sodišče v skladu z določili Zakona o pravdnem postopku izda sklep o izdaji plačilnega naloga (po uradni dolžnosti) tudi tedaj, kadar tožnik v tožbi tega ni predlagal, a so izpolnjeni pogoji za izdajo plačilnega naloga, torej če tožnik vloži navadno tožbo in ne predlaga izdaje plačilnega naloga. Izdaja plačilnega naloga je torej za sodnišče(plačilni nalog izda strokovni sodelavec) obligatorna, neodvisna od zahtevka tožnika, če so za izdajo izpolnjeni zakonski pogoji. Upnik lahko izbira ali bo vložil mandatno tožbo in predlagal izdajo plačilnega naloga na podlagi 431. člena ZPP ali pa bo vložil elektronski predlog za izvršbo na podlagi 41. člena ZIZ na podlagi katerega centralno sodišče v avtomatiriranem postopku izda plačilni nalog.

1.1.4 Ali je postopek možen, če toženec živi v drugi državi članici ali v tretji državi?

Da.

1.2 Pristojno sodišče

Pristojnost za odločanje o predlogu za izdajo plačilnega naloga se v Republiki Sloveniji določa enako kot pri drugih tožbah. Stvarno pristojna za izdajo plačilnega naloga so tako okrožna kot tudi okrajna sodišča. Stvarna pristojnost se določa glede na vrednost spora (ali glede na naravo zadeve, npr. v gospodarskih zadevah). Okrajna sodišča so pristojna za sojenje v sporih o premoženjskopravnih zahtevkih, če vrednost spornega predmeta ne presega 20.000 eurov. Okrožna sodišča pa so pristojna za sojenje v sporih o premoženjskopravnih zahtevkih, če vrednost spornega predmeta presega 20.000 eurov. V gospodarskih zadevah je na prvi stopnji pristojno odločati in soditi v zadevah le okrožno sodišče. Za gospodarske spore gre v primerih, v katerih je ena od pravdnih strank pravna oseba (gospodarska družba, zavod, zadruga). Za gospodarske spore pa se med drugimi štejejo tudi tisti, ko je ena od strank v postopku država ali druga samoupravna lokalna skupnost kot je npr. občina.
Krajevna pristojnost določa, katero izmed več stvarno pristojnih sodišč je pristojno odločati o konkretni zadevi. Splošno pravilo o krajevni pristojnosti določa da se v primeru, ko se tožba vloži proti fizični ali pravno osebi, le to vložiti pri tistem sodišču, na območju katerega ima toženec stalno prebivališče oziroma na območju katerega ima pravna oseba svoj sedež. Če gre za postopek zoper tujo fizično ali pravno osebo, je splošno krajevno pristojno tisto sodišče, na območju katerega je v Republiki Sloveniji njegovo prebivališče oziroma kjer ima taka pravna oseba svojo podružnico. Slovenski pravni red pozna tudi pravila o posebnih krajevnih pristojnostih, ki se določa glede na subjekt in predmet spora.
Za postopek izvršbe na podlagi verodostojne listine, v katerem se prav tako izdajajo plačilni nalogi, je izključno pristojno Okrajno sodišče v Ljubljani.
Za več glej odgovore pri "Predložitev zadeve sodišču".

1.3 Formalni pogoji

Pogoja za izdajo plačilnega naloga po 431.členu ZPP sta: tožbeni zahtevek se mora glasiti na zapadlo denarno terjatev in obstoj verodostojne listine, iz katere ta terjatev izhaja. Prav tako mora tožba oziroma predlog za izdajo plačilnega naloga vsebovati vse sestavine, ki jih mora vsebovati vsaka tožba: navedbo sodišča, ime in stalno oziroma začasno prebivališče strank, imena zakonitih zastopnikov ali pooblaščencev strank, določen zahtevek glede glavne stvari in stranskih terjatev, dejstva na katera tožnik opira svoj zahtevek, dokaze, s katerimi se ta dejstva ugotavljajo, vrednost spornega predmeta in podpis. Poleg tega mora biti verodostojna listina v izvirniku ali overjenem prepisu priložena tožbi.
Pogoj za izdajo plačilnega naloga, ki je vsebovan v sklepu o izvršbi na podlagi verodostojne listine (41. člen ZIZ) je, da se predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine vloži v elektronski obliki in je treba je plačati sodno takso ter da morajo biti v predlogu za izvršbo na podlagi verodostojne listine morajo biti navedeni:
- upnik in dolžnik z identifikacijskimi podatki (npr. davčna številka, EMŠO ali datum rojstva,

- verodostojna listina;
- dolžnikova obveznost,
- sredstvo in predmet izvršbe,
- drugi podatki, ki so glede na predmet izvršbe potrebni, da se izvršba lahko opravi, in
- zahteva, naj sodišče naloži dolžniku, da v osmih dneh, v menični in čekovnih sporih pa v treh dneh po vročitvi sklepa, plača terjatev skupaj z odmerjenimi stroški.

1.3.1 Ali je uporaba standardiziranega obrazca obvezna (če je tako, kje je ta obrazec na voljo)?

V Republiki Sloveniji po določbah 431. člena ZPP ni potrebno vložiti predloga za izdajo plačilnega naloga na standardiziranem obrazcu oziroma le -ta sploh ne obstaja. Mora pa predlog obvezno vsebovati zakonsko določene elemente navedene zgoraj pod točko 1.3. (obvezne sestavine tožbe).

V postopku izdaje sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine (41. člen ZIZ), ki vsebuje plačilni nalog, je treba predlog vložiti na standardnem obrazcu (drugi odstavek 29. Člena ZIZ, Pravilnika o obrazcih, vrstah izvršb in poteku avtomatiziranega izvršilnega postopka) bodisi elektronsko (https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html) ali v pisni obliki.

1.3.2 Ali me mora zastopati odvetnik?

V postopku izdaje plačilnega naloga ni potrebno, da stranke zastopa odvetnik (niti v postopku po 431. členu ZPP niti po 41. členu ZIZ).

1.3.3 Kako podrobno moram utemeljiti zahtevek?

V mandatni tožbi po 431.členu ZPP morata biti navedeni podlaga in višina dolga ter dokazi s katerimi se lahko ugotovi resničnost navedb. Določena morata biti znesek in valuta ter tudi zapadlost denarne terjatve. Tudi obresti, če se zahtevajo, morajo biti točno določene (obrestna mera in obdobje za katerega se zahtevajo). Zapadlost terjatve mora izhajati iz verodostojne listine.

Zahtevka pri izvršbi na podlagi verodostojne listine ni treba podrobneje utemeljiti, zadošča navedba verodostojne listine (41. člen ZIZ).

1.3.4 Ali je treba predložiti pisna dokazila za zadevni zahtevek? Če je tako, kateri dokumenti so dopustni kot dokazi?

Da, k tožbi oziroma k predlogu za izdajo plačilnega naloga mora biti priložena verodostojna listina v izvirniku ali v overjenem prepisu. Za izdajo plačilnega naloga v gospodarskem sporu ni potrebno priložiti verodostojne listine v izvirniku ali v overjenem prepisu. Zadošča, če prepis take listine overi pooblaščeni organ pravne osebe.

Verodostojna listina je listina, ki nima kvalitete izvršilnega naslova, vendar izraža visoko stopnjo verjetnosti, da terjatev obstaja. Listina je verodostojna, če tako določa Zakon o pravdnem postopku ali drug zakon. Verodostojne listine po Zakonu o pravdnem postopku so: javne listine, zasebne listine, na katerih je podpis zavezanca overil organ, ki je pristojen za overitve, menice in čeki s protestom in povratnimi računi, če so ti potrebni za nastanek zahtevka, izpiski iz overjenih poslovnih knjig, fakture in listine, ki imajo po posebnih predpisih naravo javne listine. Verodostojna listina je lahko tudi tuja listina, če izpolnjuje pogoje za uporabo v Republiki Sloveniji

Izjema: brez predložitve verodostojne listine izda sodišče plačilni nalog zoper toženo stranko, kadar se tožbeni zahtevek nanaša na zapadlo denarno terjatev, ki ne presega 2.000 eurov ter sta v tožbi navedeni podlaga in višina dolga ter dokazi, s katerimi se lahko ugotovi resničnost tožbenih navedb, pri čemer ta izjema ne velja za gospodarske spore (494. člen ZPP).

V postopku izvršbe na podlagi verodostojne listine, kjer se prav tako izda plačilni nalog, ni mogoče verodostojne listine predložiti (informacijski sistem tega ne omogoča), temveč jo je treba zgolj določno označiti (41. člen ZIZ).

1.4 Zavrnitev zahtevka

Sodišče zavrne zahtevek za izdajo plačilnega naloga, če nista izpolnjeni predpostavki za njegovo izdajo, in sicer denarna zapadla terjatev in obstoj verodostojne listine, iz katere ta terjatev izhaja.

Kadar sodišče ne ugodi predlogu za izdajo plačilnega naloga, nadaljuje postopek s tožbo.

Okrajno sodišče v Ljubljani zavrne predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine, če terjatev ni zapadla ali če je toženec v stečaju.

1.5 Pritožba

Zoper sklep, s katerim sodišče ni ugodilo predlogu za izdajo plačilnega naloga, ni pritožbe, tožnik te odločitve ne more izpodbijati niti s pritožbo zoper sodbo. Pravno sredstvo tožene stranke zoper izdan plačilni nalog pa je ugovor. Rok za ugovor je 8 dni od vročitve plačilnega naloga toženi stranki (v menični in čekovnih sporih 3 dni). Ugovor mora biti obrazložen, sicer se šteje, da je neutemeljen. Zoper sklep, s katerim sodišče odloči o ugovoru, je dovoljeno vložiti pritožbo.

Kadar tožena stranka izpodbija plačilni nalog samo glede odločbe o stroških, se sme ta odločba izpodbijati samo s pritožbo zoper sklep.

Zoper sklep, s katerim je Okrajno sodišče v Ljubljani zavrnilo predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine, lahko tožnik vloži pritožbo v roku 8 dni, o kateri odloča Višje sodišče v Ljubljani.

1.6 Izjava nasprotne stranke

Tožena stranka se o zahtevku tožeče stranke lahko izjavi v ugovoru. Ugovor mora biti obrazložen. Tožena stranka mora v njem navesti dejstva s katerim ga utemeljuje in predlagati dokaze, sicer se šteje, da je ugovor neutemeljen (2. odstavek 435. člena ZPP). Tožena stranka mora torej v ugovoru zatrjevati pravno pomembna dejstva, dejstva na podlagi katerih bi bil lahko tožbeni zahtevek zavrnjen (če bi se izkazal za resnična). Trditve o takšnih dejstvih morajo biti konkretne in določne.

Zoper sklep, s katerim je Okrajno sodišče v Ljubljani ugodilo predlogu za izvršbo na podlagi verodostojne listine in izdalo sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine je dovoljen ugovor v roku 8 dni. Ugovor mora biti obrazložen. Za obrazloženega se šteje ugovor takrat, če dolžnik navede dejstva, na podlagi katerih bi bilo treba upnikov tožbeni zahtevek zavrniti (npr. da je poravnal upnikovo terjatev) in predlagati dokaze, s katerimi se ugotavljajo dejstva, ki jih navaja v ugovoru (61. člen ZIZ). O ugovor odloča Okrajno sodišče v Ljubljani.

1.7 Učinek izjave nasprotne stranke

Kadar sodišče ugovora tožene stranke ne zavrže kot prepoznega, nepopolnega in nedovoljenega ali zavrne, nadaljuje postopek kot po tožbi.

Če toženec vloži obrazložen ugovor, sodišče s sklepom razveljavi plačilni nalog in začne po pravnomočnosti tega sklepa z obravnavanjem glavne stvari.

Na prvem naroku za glavno obravnavo lahko navajajo stranke nova dejstva in predložijo nove dokaze, tožena stranka pa lahko uveljavlja tudi nove ugovore glede izpodbijanega dela plačilnega naloga.

Če Okrajno sodišče v Ljubljani ugodi ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine sodišče razveljavi sklep o izvršbi v delu, v katerem je dovolilo izvršbo in določilo izvršitelja, in opravljena izvršilna dejanja (sodišče torej ne razveljavi plačilnega naloga, temveč se o tem, ali se plačilni nalog razveljavi ali pa ostane v veljavi, odloča v poznejši pravdi). Sodišče nato nadaljuje postopek kot pri ugovoru zoper plačilni nalog, če za to ni pristojno, pa se izreče za nepristojno in zadevo odstopi pristojnemu sodišču. Pri tem upošteva sporazum o krajevni pristojnosti, če ga je upnik uveljavljal in določno označil v predlogu za izvršbo oziroma če ga je dolžnik uveljavljal v ugovoru zoper sklep o izvršbi in mu ga priložil. Predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine, ki je bil podlaga za izdajo razveljavljenega sklepa o izvršbi, se obravnava kot tožba v pravdnem postopku (62. člen ZIZ).

1.8 Učinek manjkajoče izjave nasprotne stranke

Če nasprotna stranka ne vloži ugovora oziroma pritožbe, postane sklep oziroma plačilni nalog pravnomočen in izvršljiv.

Če dolžnik zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine ne vloži ugovor av roku 8 dni, postane sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine v celoti pravnomočen in izvršljiv (to velja tudi za plačilni nalog) ter se bo zaradi izterjave upnikove terjatve začela izvršba na dolžnikove predmete izvršbe, ki jih je v predlogu za izvršbo navedel upnik.

1.8.1 Kaj je treba storiti za pridobitev izvršljive odločbe?

Tožeča stranka mora sodišče za izdajo potrdila o izvršljivosti izrecno zaprositi. Sodna odločba je izvršljiva, če postane pravnomočna in če je potekel rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti (prvi odstavek 19.člena Zakona o izvršbi in zavarovanju).

Okrajno sodišče v Ljubljani po uradni dolžnosti izda potrdilo o pravnomočnosti in izvršljivosti sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine ter ga pošlje upniku ter (skupaj s sklepom o izvršbi) vsem, ki so pristojni za prisilno izvršitev sklepa o izvršbi (izvršitelju, banki, delodajalcu ipd.).

1.8.2 Je ta odločba pravnomočna ali še obstaja možnost, da se toženec zoper njo pritoži?

Plačilni nalog, zoper katerega ni bil vložen ugovor oziroma je bil le ta zavržen oziroma zavrnjen, postane pravnomočen in ga ni več možno izpodbijati s pritožbo.

Pravnomočen plačilni nalog pa je možno izpodbijati z izrednimi pravnimi sredstvi.

Pravnomočen sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, ki vsebuje plačilni nalog, je možno izpodbijati z izrednimi pravnimi sredstvi (obnovo postopka in zahtevo za varstvo zakonitosti, 10. člen ZIZ).

Sorodne povezave

http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?sop=1998-01-2303
http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1212
http://www.pisrs.si/Pis.web/#
https://www.uradni-list.si/
http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov
http://www.sodisce.si/

Zadnja posodobitev: 23/05/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.